

Neaizmirsti, piemini, pateicies!

Jo Tas Kungs, tavs Dievs, tevi vada uz labu zemi - uz zemi ar ūdens strautiem, avotiem un ūdeņiem, kas nāk no ielejām un kalniem,⁸ uz zemi, kur ir kvieši un mieži, vīna stādi un vīģu koki un granātkoki, uz olīvkoku zemi, kurā tek eļļa un medus,⁹ uz zemi, kur tev maizes būs gana, kur tev nekā netrūks, uz zemi, kuras akmeņos ir dzelzs un no kuras kalniem tu vari izcirst varu.¹⁰ Kad nu tu ēdīsi un būsi paēdis, tad teic To Kungu, savu Dievu, par to labo zemi, ko Viņš tev ir devis.¹¹ Sargies, ka tu neaizmirsti To Kungu, savu Dievu, bet turi Viņa baušļus, Viņa tiesas un Viņa likumus, ...¹⁷ Tad nesaki vis savā sirdī: mans spēks un manu roku stiprums ir man šo bagātību devis!¹⁸ Bet piemini To Kungu, savu Dievu, ka Viņš ir tas, kas dod tev spēku iemantot bagātību, lai apstiprinātu Savu derību, ko Viņš ar zvērestu bija apsolījis taviem tēviem, kā tas šodien ir. **5. Mozus grāmata (Deuteronomium) 8 :7-18**

Vai jums ir kāds ēdiens, kas ir jums sevišķi nozīmīgs? Ne tas, ko jums visvairāk garšo, bet tas, kas jums atgādina, par kaut ko nozīmīgu jūsu dzīvē, par kādu sevišķu laiku dzīvē, vai vietu, vai cilvēku. Vai ir kāda ēdienu smarža, kas tevi aizved pagātnē, kāda aroma kas izraisa sevišķas atmiņas? Varbūt mājas ceptā maize, varbūt desu un kāpostu spēcīgā smarža. Varbūt nav ēdiens tieši, bet vieta kur tas ēdiens baudīts – mājas virtuve, *barbeque* vasarnicā, vai kur citur. Varbūt daudziem tas ir šīs zemes ierastais Pateicības diena tītara mielasts, pie kura sapulcējas visa plašā ģimene.

Man jāatzīstas, ka man ir vairāki tādi ēdieni, kuri man atgādina par vietām un cilvēkiem, kuri veidojuši manu dzīvi : manas mātes pankūkas, Mildatantes *Komm' Morgen wieder*, Laimtantes saldskābmaize (par kuru viņa vienmēr žēlojas, ka nav izdevusies tik labi, bet kura patiesi bija tik garda, ka tikai mazliet uzsmērēts sviests to darīja pilnīgi debešķīgu!). Bet tas ēdiens pie kuru manas atmiņas visstingrāk ir saistītas ir nometnes *tauku maize* – rupjā maize smērēta ar pārpalikušiem cepešu taukiem, kuros

iemaisīts mazliet cepti sakapāti sīpoli. Tauku maize un tēja ir man tāds personīgs sakraments, kas man atgādina, nu kurienes esmu nācis, ar kuriem esmu šo dzīves ceļu kopīgi mērojis, un cik tāli ir bijušie tas ceļš, kas man vedis līdz šai dienai.

Esmu pārliecināts, ka jums visiem ir tādi ēdieni, tādas smaržas un garšas, kuras atmiņā paliek un kļūst par dzīves staigāto ceļu atgādinājumiem, rādīdami mums kur esam bijuši un cik tālu Dievs ir mūs vadījis.

Tādi ēdieni mums atgādina, kas mēs katrs tiešām esam, un arī kas mēs esam kā tauta un sabiedrība. Gandrīz katra imigranta sabiedrība, ieceļojot svešā zemē, ir centusies vispirms atdarināt savus ierastos ēdienus – sapulcēt ģimeni un savu tautu ap kopīgu galdu – reizēm simbolisku galdu, reizēm īstu galdu sabiedrības sarīkojumā. Dzimtās zemes garšas un smaržas drošināja, stiprināja un vienoja. Tās varbūt darīja sadzīvi ar vietējiem reizēm grūtu (atceraties mūsu draudzes sākuma gados slaveno Ziemsvētku tirdziņa kāpostu epizodu Concord ielas baznīcā!).

Tāpēc es šaubos vai kādreiz kādam Latvietim *sushi* kļūs par tādu *nozīmīgu ēdienu*, kas atgādina viņam par savu īsto būtību, kas izraisa viņā dvēseļu dziļuma atmiņas, un liek viņu acu priekšā mīļu cilvēku tēlus.

Bet varbūt daži pat negribētu atcerēties tādas *nozīmīgus* tautas ēdienus. Varbūt daudziem tās vairs nav nozīmīgas atmiņas, jo dzīve tagad ir pārāk laba un bagātīga. Kāpēc pat gribētu ēst *rupjmaizi* kad vari izbaudīt Pusateri's *double*

crusted gourmet stone ground organic sevengrain bread made from natural spring water? Ar citiem vārdiem, kāpēc pieminēt nabadzīgo un vienkāršo pagātni, kad tava dzīve *tagad* ir tik laba un tik ērta?

Plaujas svētku teksts no Vecās Derības mums atgādina, ka patiecība iesākas ar atminēšanu. Pat tad, kad Israēlas tauta bija ienākusi apsolītajā zemē, pat tad, kad viņi bija sasnieguši labklājību un ērtību, pat tad viņi nedrīkstēja aizmirst, no kurienes viņi ir nākuši un kas viņi bijuši. Pāri visam, viņi nedrīkstēja aizmirst, ka visi viņu ceļi ir bijuši Dieva vadīti. Apsolītā zeme un labklājīgā dzīve tur ir Dieva žēlastības aplicinājums, ne cilvēku pašu nopelns.

Bet šis teksts uzstāda neatbildētu jautājumu: vai cilvēki tiešām Dievam pateiksies? Vai tad, kad viņi un mēs būsim *ēduši un paēduši... tavs sudrabs un tavs zelts sāks pie tevis krāties, un viss, kas tev vien pieder, būs vairojies, (8 :13)*...vai tad atcerēsimies, kas bijām,...un kas mēs tiešām esam?

Šis teksts arī paceļ otru alternatīvu, kas atrodas arī katra cilvēku sirdī : saņemt, izbaudīt, un aizmirst. Alternatīvs *atcerēšanāi* nav vienmēr tikai *aizmiršana*, bet *vienaldzība* un *pašglaimojoša ilūzija*. *lai tad tava sirds nelepjas un tu neaizmirsti To Kungu, savu Dievu, bet turi Viņa baušļus, Viņa tiesas un Viņa likumus,,... Tad nesaki vis savā sirdī: mans spēks un manu roku stiprums ir man šo bagātību devis!(8 :17)* Aizmiršanas alternatīvs ir dzīve, kurā Dieva pavēles un likumi ir arī aizmirsti, un kurā cilvēks sev un savas vajadzības uzskata kā noteicošu.

Ja aizmirstam pateikties Dievam tad mums draudz dzīve, kurā nav vajadzības Dievam vai nevienam citam *pateikties*, jo ticam, ka viss kas mums ir mums *pienākas* – jo domājam esam paši to pelnījuši, vai tas viss vienkārši *pienākas* pie mūsu dzīves. Tāda dzīve ir tad bez atbildības un arī biež vien bez mēra – cilvēks ņem, ko gribēdams, neievērodams kas to viņam dod, vai cik tas ir tiešām *maksājis* citu pūlēs.

Šis senais teksts atstāj izvēli neatrisinātu: vai mēs, cilvēki, atcerēsimies mūsu patieso attiecību ar Dievu, vai to aizmirsim un padosimies mūsu pašu iegribām un ilūzijām? Bībeles liecība vispār dod iespaidu, ka Dieva ļaudis nekad pilnīgi neiemācījās kā patiesi atcerēties Dieva žēlastības darbus un par tiem pateikties ar atbildīgu dzīvi.

Mēs to varam redzēt dažās mūsdienu dzīves iezīmēs: nekad cilvēces vēsturē nav bijuši lielāki panākumi agronomiju attīstībā un ražu bagātībā, bet arvien miljoniem cilvēku pasaules neattīstītās zemēs dzīvo badā un tūkstošiem bērnu mirst no bada katru stundu. Nekad cilvēces vēsturē nav bijuši tādi panākumi medicīnā un ārstēšanā, bet labklājības zemēs mēs arvien samaitājam savu veselību ar *junk food* un vispār ar bezmēru barošanu. Mēs izpostam bagātīgas lauksaimniecības, lai tos pārklātu ar betonu un uzceltu negaumīgus iepirkšanas centrus, cieši sabūvētu māju nodalījumus, un visumā izmantojam Dieva doto dabu ne ar pateicību par tās skaistumu un nepieciešamību cilvēcisķai dzīvei, bet ar nolūku, kā tā var tikt izmantota, lai apmierinātu mūsu sabiedrības arvien lielāko savtību. Mēs, kā civilizācija esam gan ienākuši Dieva apsoilītajā labklājības zemē, bet liekas ka, tā pat kā sendienā, mēs

neesam atcerējušies, kas esam – Dieva radījumi, kuriem ir jādzīvo saskaņā kopā ar visu citu radību, un kuriem pienākas savam Dievam pateikties par Viņa labestību.

Tāpēc šis senais mudinājums arvien mūs tieši uzrunā un atgādina: neaizmirsti, kas tu esi – Dieva radījums; piemini Dieva darbus tavā dzīvē – kā Viņš tevi ir vadījis un uzturējis; pateicies, jo tā tu godini Dievu, un pagodini arī pats sevi.

Āmen.